

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinvoimakeskus

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND

LAPIN AMK¹
Lapland University of Applied Sciences

Taitoja monikulttuuriseen työyhteisöön

Vinkkejä monimuotoisuusjohtamiseen

Katri Kuusela & Henna Nätyнки

Lapin yliopisto Koulutus- ja kehittämisspalvelut

7.5.2026

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Taitoja monikulttuuriseen työyhteisöön - valmennus

- Valmennus suunniteltu yhdessä työelämän kanssa
- Toteutus 3.4.2025-31.8.2026
- 7 asiantuntijaa
- n. 50 aloittanutta henkilöä

Euroopan unionin
osarahoittama

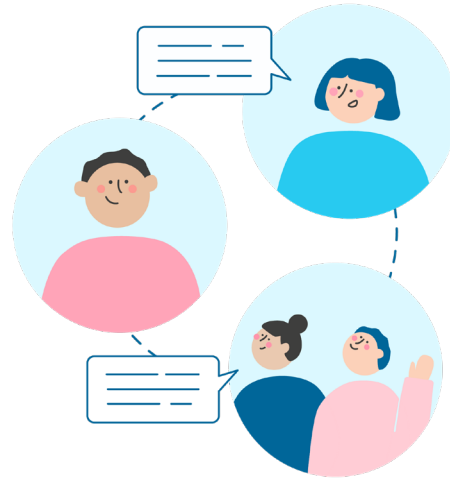
Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

WEBINAARIT

- Oman ja työyhteisön osaamisen kehittäminen
- Organisaation kehityskohteiden tunnistaminen
- Syventyminen monikulttuurisuustaitojen merkitykseen sitoutuneen ja pitkäaikaisen työsuhteen näkökulmasta
- Muutoksen ennakointi

LISÄMATERIAALIT

- Oppien vieminen omaan kontekstiin
- Tiedon ja oppien jakaminen työyhteisön sisällä

SPARRAUKSET

- Tukea oman organisaation monikulttuurisuustaitojen lisäämiseen
- Ulkopuolista näkökulmaa työyhteisön ja liiketoiminnan kehittämiseen
- Tunnistettujen tarpeiden yhteiskehittäminen
- Tuki ja apu työyhteisön valmiuksien eteenpäin viemiseen

Monikulttuurisuus työelämässä on rikkaus, mutta eri kulttuurien vuorovaikutus- ja työskentelytavat, arvot ja ihanteet myös haastavat.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Monikulttuurisen työyhteisön hyötyjä

OSA-ALUE	HYÖTY
Tuotekehitys	Innovatiivisuus ja luovuus lisääntyy 20 % (Bourke, 2017) ja syntyy uusia tuotteita (OECE, 2020).
Talous	30 % parempi taloudellinen kannattavuus (Dixon-Fyle et. Al, 2020), kun 1 % suurempi kulttuurinen monimuotoisuus. Yritys kasvattaa tuottoa 2,4 % ja tuottavuutta 1 % (Momani & Stirk, 2017), riskit vähenevät 30 % (Bourke, 2017).
Organisaatiokulttuuri	Positiivinen vaikutus työelämän laatuun, tekevät 20 % enemmän laadukkaita päätöksiä, ja yhteistyö paranee 29 % (Bourke & Titus, 2019).
Kansainvälistyminen	Globaalit markkinat, uusien asiakasryhmien tavoittaminen
Työhyvinvointi	Henkilöstötyytyväisyys, positiivinen vaikutus työhyvinvointiin ja sairauspoissaolojen väheneminen (Baker, 2020), työntekijät suoriutuvat 17 % paremmin (Bourke & Titus, 2019).
Yrityksen imago	Yrityskuva paranee, työpaikan houkuttelevuus lisääntyy
Palvelut	Monimuotoisten asiakkaiden kohtaaminen ja huomioiminen tuotteissa ja palveluissa, asiakastytyväisyys lisääntyy

Monikulttuurisuus työpaikoilla

Suomalaista työkulttuuria kuvaavat mm.

- **itseohjautuvuus** (itsenäisyys ja oma-aloitteisuus)
- **matalat hierarkiat** (pomottelu luo ikävän ilmapiirin, vastuu on työntekijällä)
- **sisäinen motivaatio** (vs. ulkopuolelta tuleva motivaatio)
- **työkeskeisyys** (sosiaalisella elämällä on omat ajat ja paikat)

Arvoina: **henkilökohtainen autonomia, tasa-arvo ja henkilökohtainen tila.**

- Ongelmia alkaa syntyään, kun omassa työkulttuurissa itsestäänselvyyksinä pidetyt, ominaiset piirteet eivät toteudu vaan eri kulttuurista tulevat työntekijät odottavatkin esimerkiksi **ohjausta, hierarkioita, vahvaa johtamista ja ihmisorientaatiota.**
- Monissa kulttuureissa jyrkät hierarkiat ovat luonnollisia, työntekijät odottavat seuranta, motivaatio syntyy toisten odotuksista, kaikki tärkeä kerrotaan henkilökohtaisesti tai sääntöjen nähdään muokkautuvan tilanteen mukaan.

→ Kulttuurienvälisessä kommunikoinnissa onkin tärkeä varautua siihen, että tarkoittamani viesti/teko voi kuulostaa/vaikuttaa ihan muulta vastaanottajalle.

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Erilaiset käsitykset ajankäytöstä

POLYKRONINEN

- Sitoudutaan ihmisiin
- Aikataulut antavat yleisen suunnan, ohjelma elää tilanteen ja ihmisten mukaan; improvisaatiokyky on tärkeä ja järjestelmällisyys mahdotonta
- Tehdään usea asia kerralla ja keskeytykset normaaleja
- Aikaa on eikä sitä tarkasti määritellä
- Yhteistyö tapahtuu ihmisten välillä
- Työelämä ja yksityiselämä yhdistetään (esim. afterworkit)
- Fyysinen eristäytyminen on rangaistus

On mahdollista oppia maan tavoille ja arvostaa niitä, mutta prosessi vie aikaa ja vaatii erojen ymmärtämistä ja eroihin perustuvaa tukea.

MONOKRONINEN

- Sitoudutaan tehtävään
- Aikataulut ja järjestelmällisyys on tärkeää
- Tehdään asia kerrallaan, keskeytyksiä paheksutaan
- Aika on rahaa ja tehokkuutta arvostetaan
- Yhteistyö tapahtuu firmojen tai instituutioiden välillä
- Työelämä ja yksityiselämä erotetaan selvästi
- Aikatauluissa pysyminen vaatii yksityisyyttä, eli fyysistä eristäytymistä

Monokrooniset maat ovat globaalisti vähemmistö eli suomalaisten normaali on suurimmalle osalle ihmisistä vierasta.

Lähde: Jörn Severidt, 2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Vinkkejä perehdytystä tekeville

ÄLÄ STEREOTYPSOI

Esim. Älä tee johtopäätöksiä henkilön asiantuntijuudesta kielitaidon perusteella.

SITOUTUKAA YHDESSÄ

Kaikkien työyhteisössä tulisi sitoutua eettisiin periaatteisiin ja tietää, miten toimitaan ongelmien edessä.

JAA TIETOA

Selitä organisaatiossanne käytettävät lyhenteet ja termit; kokoa esimerkiksi sanakirja akronymeista ja slangista.

YHDISTÄ IHMISIÄ

Varmista, että työntekijä saa mahdollisuuden tutustua avainhenkilöiden kanssa.

Lähde: deidei, 2025

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Tehtävä: Missä, mihin, miten?

Tavoitteena on pohtia:

1. Missä olemme nyt?

- Kirjatkaa lyhyesti (1–2 lausetta), mikä on tiiminne nykytila.

2. Mihin haluamme päästä?

- Kuvailkaa lyhyesti (1–2 lausetta), mikä on tavoitteenne.

3. Miten pääsemme tavoitteeseen?

- Ideoikaa konkreettisia toimenpiteitä, joita voitte toteuttaa tavoitteen saavuttamiseksi.

Valmistautuminen:

- Tulostakaa tehtäväpaperi yhteistä työskentelyä varten.
- Työskentelyyn on hyvä osallistaa laajasti työyhteisön jäseniä.

Tehtävä auttaa sanoittamaan tiiminne kehittämistarpeita ja suunnittelemaan konkreettisia toimenpiteitä niiden edistämiseksi.

Työskentelyohje:

Sivu 1: Nykytila, tavoite ja toimenpiteet

- Kirjatkaa keskustelun pohjalta kysymyksiin vastaukset
- Millaisia tavoitteita voitte työyhteisönä asettaa itsellenne monikulttuurisen edistämiseksi työyhteisössänne?

Sivu 2: Toimenpiteet aikajanelle

- Tässä osiossa asetatte suunnitellut toimenpiteet aikajanelle, sivu 2 on tarkoitus tehdä sen jälkeen, kun koko työkirjan sisältö on käyty läpi. Palatkaa siis tämän sivun pariin lopuksi ja täydentäkää ideoimanne toimenpiteet konkreettiseksi suunnitelmaksi aikajanelle.

💡 Huom! Tehtävää ei tarvitse saada valmiiksi heti – tärkeintä on aloittaa ja kehittää sitä työkirjan edetessä.

Kohti monikulttuurisempaa työyhteisöä

Tiivistä 1-2 lauseeseen työyhteisönne nykytila (missä) sekä tavoitetila (minne).

Miten tavoitetila saavutetaan? Listaa konkreettisia toimenpiteitä miten-laatikkoon.

MISSÄ?

MINNE?

MITEN?

MITEN JA MILLOIN?

Kohti monikulttuurisempaa työyhteisöä

Milloin listatut toimenpiteet toteutetaan ja kenen toimesta? Tehtävänä on työstää yhteinen aikataulu ja suunnitelma toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Esimerkki:

TOUKOKUU 2025

Kysytään kääntäjäpalveluista lisätietoja

Varataan työyhteisöparraus elokuuksi

Huom!

Määrittäkää itse aikajanan kesto, sekä tapa jolla merkkäatte toimenpiteiden toteuttajat. Hyödyntäkää esimerkiksi värikoodeja.

Kokemuksia valmennusohjelmasta

- Matkailualan toimijoilla ollut kiinnostusta lähteä mukaan, sillä työyhteisöt ovat hyvin monikulttuurisia.
- Oivalluksia tullut mm. siitä, kuinka kulttuuriset lähtökohdat helposti unohtuvat. Esim. suomalainen kulttuuri toisten silmin.
- Monikulttuurinen esihenkilötyö: omien vahvuuksien ja kehittämiskohteiden tunnistaminen -> valmiuksien kehittäminen
- Case oppilaitos: työelämän ja oppilaitosten välinen tiivis yhteydenpito matalalla kynnyksellä työelämä-/harjoittelujaksoilla
  - Työpaikkaohjauksessa kiinnitettävä huomiota kielitietoisuuteen (selkeä ja hidas puhuminen, asioiden toistaminen, selkokieliset materiaalit)

Lopuksi

- Työkirja löytyy touko-kesäkuussa sivuilta: [Monimuotoinen lappilainen työelämä - Lapin yliopisto](#)
- **Verkkopohjaiseen valmennusohjelmaan voi vielä ilmoittautua!**
Webinaarit katsottavissa 31.8.2026 asti.
- Ole yhteydessä:
katri.kuusela@ulapland.fi, henna.natynki@ulapland.fi

